

Ovzduší a zdraví

Znečištění ovzduší je jedním z faktorů, který se spolupodílí na ovlivnění lidského zdraví. Může se projevit výskytem nebo zhoršením subjektivních obtíží nebo objektivních poruch zdraví, na kterých se může určitou měrou podílet expozice látkám z ovzduší cestou dýchacího ústrojí. Za posledních několik desítek let byla nashromážděna řada důkazů o působení znečištěného ovzduší na lidské zdraví.

- [Refrenční koncentrace](#) vydané SZÚ (v $\mu\text{g}/\text{m}^3$) - podle § 27, odstavec 6 b, zákona č. 201/2012 Sb. o ochraně ovzduší (revize 10/2022).
- Ozón [ozon.pdf](#) (112,44 KB) - Odpovědi na nejčastější otázky ohledně výskytu ozónu v ovzduší.

Odhady zdravotních rizik na kterých se podílí expozice populace konkrétním znečišťujícím látkám z venkovního ovzduší byl zpracován pro jednotlivé látky (NO_2 , PM_{10} , As, Cd, Ni, benzen a BaP). zpracované pro celou ČR. Dlouhodobě nejzávažnějším problémem zůstávají suspendované částice (PM_{10} a $\text{PM}_{2,5}$) a polycyklické aromatické uhlovodíky (PAU/BaP).

Aktuální "Odhad zdravotních rizik pro ČR z venkovního ovzduší pro rok 2020" [rizika_CRI_2021.pdf](#)

Archiv ročních zpracování odhad zdravotních rizik z venkovního ovzduší zpracovaný pro ČR:

- [rizika_cr_2020.pdf](#), [rizika_cr_2019.pdf](#), [rizika_cr_2018.pdf](#), [rizika_cr_2017](#), [rizika_cr_2016](#), [rizika_cr_2015](#), [rizika_cr_2014](#), [rizika_cr_2013](#), [rizika_cr_2012](#), [rizika_cr_2011](#), [rizika_cr_2010](#), [rizika_cr_2009](#), [rizika_cr_2008](#), [rizika_cr_2007](#), [rizika_cr_2006.pdf](#)

Odhady zdravotních rizik na kterých se podílí expozice populace konkrétním znečišťujícím látkám z venkovního ovzduší byl zpracován pro jednotlivé látky (NO_2 , PM_{10} , As, Cd, Ni, benzen a BaP) zpracované pro Prahu.

Aktuální "Odhad zdravotních rizik z venkovního ovzduší" zpracovaný pro Prahu pro rok 2021 " [rizika_praha_2021](#)"

Archiv ročních zpracování odhad zdravotních rizik z venkovního ovzduší zpracovaný pro Prahu - [rizika_praha_2020](#), [rizika_praha_2019](#), [rizika_praha_2018](#), [rizika_praha_2017](#), [rizika_praha_2016](#), [rizika_praha_2015](#), [rizika_praha_2014](#), [rizika_praha_2013](#), [rizika_praha_2012](#), [rizika_praha_2011](#), [rizika_praha_2010](#) a [rizika_praha_2009](#).

STÁTNÍ ZDRAVOTNÍ ÚSTAV

Referenční koncentrace

Referenční koncentrace vydané SZÚ (NRC pro venkovní a vnitřní ovzduší podle Zákona o ochraně ovzduší č. 201/2012 Sb., § 27, odst. 6 b).

Smogová situace - co můžeme udělat

Doporučení, jak se chovat v době smogové situace jsou určena především citlivým skupinám obyvatel, pro které může mít delší trvání "smogu" nepříznivé účinky na zdraví.

Oxid uhelnatý

"Otrava oxidem uhelnatým je vždy vážná, zpočátku je nenápadná, ale o to zákeřnější". Jedovatý oxid uhelnatý je produktem nedokonalého spalování - vzniká při hoření jakéhokoliv paliva. Příčinou výskytu zvýšených koncentrací v interiérech je nedostatečné odvětrání místností, kde jsou kamna, sporáky, karmy (koupelny) a další spalovací zařízení umístěna. Životu nebezpečné pak jsou netěsnící spalinové cesty a komíny, dále špatně čištěná a neseřízená zařízení. Rizikové je např. používání plynové trouby k vytápění, grilu na dřevěné uhlí uvnitř bytu nebo zapnutý motor auta v garáži. Je jednou z nejběžnějších a nejrozšířenějších látek znečišťujících vnitřní a venkovní ovzduší. Do organismu vstupuje pouze vdechováním, působí na srdce a cévní a nervový systém. Při jeho nízkých koncentracích může zdravý člověk pociťovat únavu a bolest hlavy, člověk se srdečními problémy "tíží" či bolest na prsou. Při vyšších koncentracích dochází k poruchám vidění a koordinace, silným bolestem hlavy, závratím, zmatečnému chování a může být pociťována žaludeční nevolnost. Velmi vysoké koncentrace jsou pak smrtelné. První pomoc spočívá v přerušení expozice (vyvětrat, při zachování vlastní bezpečnosti vynést zasaženou osobu), a pak pokud došlo k zástavě oběhu, je třeba bezodkladně poskytnout srdeční masáž a dýchání z plic do plic. Další péče vždy patří do rukou lékaře, neboť i zdánlivě zotavený a stabilizovaný postižený může náhle opět upadnout do bezvědomí.

Sopečný prach

Pravděpodobnost ovlivnění zdraví sopečným prachem z islandského vulkánu Grímsvötn. (SZÚ Praha - aktualizováno 25. 5. 2011) Stav ovzduší v České republice je průběžně monitorován v síti měřicích stanic kvality ovzduší, provozovaných ČHMÚ, zdravotními ústavy i dalšími organizacemi. V současné době na našem území nehrozí riziko ovlivnění zdraví, způsobené sopečným prachem. Není důvod omezovat jakékoliv

STÁTNÍ ZDRAVOTNÍ ÚSTAV

aktivitu a přijímat opatření.
